Q.P. Code:07940

[Time: Three Hours]

[Total Marks: 100)

Please check whether you have got the right question paper.

N.B:

- 1. All questions are compulsory
- 2. Figures to right indicate full marks
- 3. Cite relevant case laws wherever required

Q.1 Attempt the following in not more than two sentences each:

20 Marks

- A) What is meant by 'mal feasance'?
- B) Define 'tort' as per Winfield.
- C) Define 'vis major'.
- D) What is meant by 'joint tort feasors'?
- E) What is 'battery'?
- F) What is 'appropriate laboratory'?
- G) Which maxim defines defense of consent?
- H) Explain the scienter rule.
- State penalty for filing frivolous compliant under Consumer Protection Act, 1986.
- J) What is the limitation period for filing a complaint under Consumer Protection Act, 1986?

Q.2 Write short notes (any 4)

20 Marks

- A) Pigeon hole theory
- B) Damages
- C) Unfair trade practice
- D) Malicious prosecution
- E) Wagon mound case
- F) Appeal under Consumer Protection Act, 1986

Q.3 Solve any two of the following problems:

12 Marks

- A) 'X' started classes in the neighborhood of 'B' because of which 'B' incurred heavy loss as his classes students diverted to 'X's classes.
- i) Whether Mr. X liable in torts? give reasons
- ii) Give two points of distinction between injuria sine damnum and damnum sine injuria.
- B) 'X', undergone an eye surgery in Charitable medical camp and lost his eye.
- Can he file case against Charity trust?
- ii) What is deficiency in service? Explain.

(P.T.O.)

- An employee, Mr. Y, a security guard working on payroll of Mr. X a lawyer. Commits a fraud after working hours.
  - Is Mr. X liable under contract or tort? Explain.
  - ii) Is Mr. X liable under crimes? Give two points of distinction between crime and tort.

Q.4 Answer in detail (any 4)

48 Marks

- A) What is meant by contributory negligence? Explain the doctrine and state the exceptions of contributory negligence citing relevant case laws.
- B) What is meant by consumer? explain in detail the aims and objects of the Consumer Protection Act, 1986
- State the three tier system of solving consumer complaint under the Consumer Protection Act, 1986
- D) How are damages calculated under law of torts? discuss the different kinds of damages awarded under torts
- E) What is meant by defamation? State defenses available for tort of defamation.
- F) What is a nuisance and state defense for nuisance under torts.

(मराठी रुपांतर)

[वेळ: तीन तास]

[एक्ण गुण:१००]

Please check whether you have got the right question paper.

पूर्व सूचनाः

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य.

- २. शक्य तिथे संदर्भित न्यायनिर्णय लिहा.
- ३. उजवीकडे नमूद अंक पूर्ण गुण दर्शवितात .

प्र.१ खालील प्रश्नाची दोन वाक्यात उत्तरे लिहा.

२० गुण

- अ) माल फिजन्स म्हणजे काय?
- ब) विनफील्डनुसार 'अपकृत्याची' व्याख्या तिहा.
- क) 'दैवी कृत्य', व्याख्या लिहा.
- ड) 'संयुक्त अपकृत्यकर्ते', म्हणजे काय?
- इ) 'प्रहार', म्हणजे काय?
- फ) 'समुचितप्रयोग शाळा', म्हणजे काय?
- ग) कायद्याची कुठली उक्ती/नीतीवचन संमतीच्या बचावाची व्याख्या दर्शविते.
- ह) 'सायंटर नियम', म्हणजे काय?
- य) ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ अंतर्गत क्षुल्लक / ग्रांभीर्य नसलेली ग्राहक तकार केल्यास किती दंड दयावा लागतो सांगा.
- ज) ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ अंतर्गत ग्राहक तक्रार किती दिवसात 'तक्रार' म्हणून नोंदवली पाहिजे?

प्र.२ टिपा लिहा (कोणत्याही चार)

२० गण

- अ) पिजन होल सिद्धांत
- ब) नुकसान भरपाई
- क) अप्रामाणिक व्यापार पद्धती
- ड) व्देष भावनेने केलेली फीर्याद
- इ) वॅगन माऊंड खटला
- फ) ग्राहक संरक्षण कायदा,१९८६ अंतर्गत अपील

(पुढे पहा.)

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रांसंगिक समस्या कारणांसहित सोडवा.

१२ गुण

- अ) 'क्ष' ने 'ब' च्या खासगी वर्गाजवळच स्वतःचे खाजगी वर्ग सुरु केले, ज्यामुळे 'ब' चे काही विद्यार्थी 'क्ष' च्या खासगी वर्गाकडे वळले आणि त्यामुळे 'ब' ला मोठे नुकसान सोसावे लागले.
  - १) अपकृत्यांतर्गत 'क्ष' नुकसानीस जबाबदार आहे का? कारणांसहित उत्तरे दया.
  - २) हानीशिवाय इजा आणि इजेशिवाय हानी यातील दोन फरक सांगा.
- धर्मदायी संस्थ्येच्या वैद्यकीय शिबीरात 'क्षा' ने त्याच्या डोळ्याची शस्त्रक्रिया करवून घेतली आणि
  त्याने त्याचा डोळा गमावला.
  - १) 'क्ष' धर्मदाय संस्थ्येविरुद्ध खटला दाखल करू शकतो का?
  - २) सेवेत कमतरता /उणीव म्हणजे काय? स्पष्ट करा.
- क) सुरक्षा कर्मचारी श्रीयुत 'य' हे श्री 'क्षा' या विकलांकडे वेतनपटावर कर्मचारी म्हणून काम करतात कामाच्या रोजच्या वेळेनंतर त्यांनी लबाडीचे अपकृत्य केले.
  - १) श्री 'क्ष' हे कराराअंतर्गत का अपकृत्यांगीत जबाबद्वार आहेत ? स्पष्ट करा. . .
  - २) श्री 'क्ष' गुन्हेगारी कायद्यातंर्गत जबाबदार औहेत का? गुन्हा आणि अपकृत्य यांच्यातील कुठलेही दोन फरकांचे मुद्दे सांगा.

प्र.४ सविस्तर उत्तरे लिहा. (कुठलेही चार)

४८ गुण

- अ) हानीसहाय्यक निष्काळजीपणा म्हणजं काय? संबंधित कायद्याचे तत्वरूपण्ट करा आणि निगडीत असलेले अपवाद संबंधित न्यायनिर्णयांचा संदर्भ देऊन रूपण्ट करा.
- ब) ग्राहक म्हणजे काय ? ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ चे उददेश आणि हेतू तपशीलवारपणे स्पष्ट करा.
- क) ग्राहक संरक्षण कायदा, १९८६ अंतर्गत ग्राहक तक्रार निवारण करण्याची त्रिस्तरीय यंत्रणा सांगा.
- अपकृत्यांतर्गत नुकसान भरपाई कशी मोजली जाते? अपकृत्यांर्गत देण्यात येणाऱ्या विविध नुकसान भरपाई सांगा.
- इ) बदनामी म्हणजे काय? अपकृत्यांतर्गत असलेले बदनामी संबंधित बचाव सांगा.
- फ) उपद्रव म्हणजे काय आणि अपकृत्यांतर्गत उपद्रवाशी संबंधित उपलब्ध असलेले बचाव सांगा.